

MARA CHELCIOIU

LA UMBRA UNUI VIS

*Câteodată mă întreb cine mă visează.
Și de ce mă pune să fac toate lucrurile astea.*

IV.

Eram într-o încăpere la fel de mare ca cea unde a avut loc expoziția. Nu am văzut pe nimeni cunoscut și mă mișcam greu, lent, ca prin apă. Era foarte cald și perdelele subțiri se mișcau în ritmul respirației precipitate a invitaților, care voiau să vorbească mult într-un timp relativ scurt. Erau zeci de platouri cu mâncare și zeci de sticle cu băutură în frapierele pline cu gheață lucioasă. Mirosea excelent.

Pește copt, cu sos de lămâie, salate din fructe de mare și roșii micuțe, cireșele, roșii, galbene, portocalii, cu miros de sare și mare, pâine proaspătă din care se ridică aburul, în vălătuci groși care-ți lua mințile, untul sărat care se topea pe bruschetele fierbinți, brânzeturi vechi și altele mai noi, nuci și castane coapte, struguri și pepene, mango, papaya, pe platouri lungi, de sticlă, supă cremă de ceapă și alta de brânză, în cupe înalte, din alea pentru înghețată.

Erau atât de mulți oameni, că nu puteam cuprinde încăperea dintr-o privire, pereții se ascundeau după siluetele îmbrăcate elegant. M-am uitat în jos, dintr-un instinct bizar. Aveam teniși. Mai sus, o pereche de blugi cu talie joasă desprinși din alt deceniu. Din unghiul în care stăteam eu se vedea și elasticul alb al chiloților. Mai sus, un tricou cu guler, un *polo-dezastu* de tricou dintr-un bumbac gros. Dumnezeuule.

Dacă n-ar fi fost doar un vis, aș fi crăpat de rușine. Oamenii zumzăie ca într-un stup de albine, sunt gălăgioși, gesticulează mult și râd. Nu mă prind în ce limbă vorbesc dar îmi place cum urcă și coboară, melodioasă, dulce. E o limbă cântată. Un dialect. Un fel de italiană.

Bellissimo.

Ștefi plutea prin încăpere ca o pană desprinsă din aripa unei păsări, nesigură, șovăitoare. Parcă nu-și găsea locul și fiecare briză o purta dintr-un colț în altul, de la un grup la altul, flancându-i din exterior ca un bodyguard prost îmbrăcat, cu haine strâmte, pe un corp care nu mai e demult athletic, e bezmetic, un corp care

face pe arogantul și nu vorbește cu nimeni. Așteptarea plutea în aer, puteai să-ți dai seama de asta după fiecare inspir al invitațiilor pentru că își mișcau spasmodic capul stânga-dreapta, între replici, așa cum faci când îți termini în pripă propoziția, pentru că vezi că în altă parte se întâmplă ceva mai interesant.

De când a ajuns aici, după ce a schimbat două autobuze și a mers pe jos o bună bucată de vreme ca o bună bucată de pâine, se gândea ea în timp ce șovăia cu mâinile deasupra pâinicilor aburinde, colorând sub brațe două semiluni de transpirație, nu s-a gândit la maică-sa decât de două ori.

Prima oară a fost când a întrebat-o gazda, direct, de la obraz:

– Și tu ești...?

– Ștefi. Ștefania

– ...

– Ștefania Colțea.

– ...

– Fata Corneliei.

– Aaaa. Și unde e Cornelia?

– I s-a făcut rău de la căldură, s-a dus acasă. Dar a insistat să vin eu.

– Aha. Sigur, intră.

Și a doua oară când a mușcat din plăcinta cu dovleac și anșoa, pe care a gătit-o maică-sa în cantități industriale cu două zile înainte.

De ani de zile Cornelia venea aici și curăța casa cu o dăruire aproape fanatică, puteai să-ți treci degetele pe suprafața oricărei uși sau deasupra oricărui dulap și nu aveai să le pătezi de praf. Și asta spune multe într-un oraș alcătuit din praf, din corpuri solide de piatră care se macină unele de altele, de pământul tot din piatră și se transformă în praf.

La ea acasă, în schimb, nu exagera cu curățenia, era suficient să ai loc pe unde merge și să nu te invadeze cotropitorii, cum alinta ea găngăniile de tot soiul. Maică-sa era Maria Sibylla Merian și Ștefi numea insectele bestiile diavolului. La ea acasă, Cornelia prefera să nu stea prea mult în casă, ci mai degrabă în grădina mică. Planta răsaduri de tot felul, toaleta busuiocul și bambusul,

curăța tulpina dovleacului sau le oferea copacilor micuți care serveau drept gard în fiecare colțișor al țărișoarei ăsteia expulzate de continent în mare o tunsoare simpatică, un bob, un ou, sau un *cap-pătrat*, în funcție de starea ei de spirit.

După ce făcea curat, făcea de mâncare. Stăpâna casei îi pregătea o listă de preparate, pe care i-o trimitea prin SMS sâmbătă seara sau marți seara. Cornelia îi răspundea după nu mai mult de cinci minute cu o listă a ei, de ingrediente care-i erau necesare pentru a găti preparatele. Duminică, respectiv miercuri, familia făcea cumpărăturile și luni, respectiv joi, Cornelia gătea până îi frigeau fruntea și mâinile ca plita electrică pe care o folosea pentru lipiile cu ierburi aromatice și peștele fript.

La ea acasă, în schimb, Cornelia se apuca de gătit doar când uneia din ele îi era foame, feluri simple, salate sau orez cu diverse sosuri, legume călite cu un praf de parmezan pe deasupra sau mai rar, deserturi din fructe.

După ce gătea, Cornelia călca rufele familiei: cămășile lui din mătase și bumbac, costumele lui din stofă sau denim, fustele și bluzele ei vapoaroase, din voal, satin, mătase sau in și hainele simple, unisex, din bumbac sau pânză, în culori neutre, anti-jeg al copiilor.

La ea acasă, Cornelia își îmbrăca trupul uscat, ca o smochină căzută din pom și uitată acolo cu săptămânile, în haine subțiri, aproape transparente, în multe straturi, ca o ceapă, dar doar din cele care nu se șifonează.

Așa că Ștefi nu putea să se abțină să se întrebe, în timp ce mesetea a lehamite din plăcinta ciudată, de ce făcea maică-sa atâtea eforturi ca o altă familie să trăiască mult mai bine decât ele două. Plăcinta era absolut îngrozitoare, de genul acelor experimente care fie se dovedesc a fi dezastruoase, infecte, fie devin subiect de cărți de gătit și sunt servite în restaurant cu stele Michelin, la aperitiv, pe platouri în formă de frunze sau pe funduri groase de lemn lăcuit, recomandarea bucătarului; dar nu putea da înapoi acum, oricât de multă scârbă îi provoca, pentru că nu avea unde să scuipe sau să *uite* bucata mușcată, în speranța că nu ar fi observat-o nimeni.

– De ce mai lucrezi?

Aveau bani. Aveau suficienți bani, din diverse moșteniri. Ca puțini alți vecini, ele aveau și casa. Era a lor, nu stăteau în chirie ca toți săracii. Aveau o curte cam micuță, dar cu tot ce le trebuie, în ideea că știi tot ce-ți trebuie.

– De ce lucrezi?

Știa să facă o grămadă de lucruri. Știa să facă suficiente lucruri încât să se angajeze în altă parte, să nu mai lucreze în casa cuiva, să nu o oblige pe Ștefi să spună *e femeie în casa cuiva* dacă și mai ales când o întrebă colegii ca ce lucrează maică-sa.

– De ce?

Era una din întrebările la care mult prea rar primea răspuns de la maică-sa, pentru că nu era genul care să dea explicații, mai ales cuiva mai mic decât ea, pe care îl crease special ca să o servească, să îi fie subordonată, prietenă, dar prietena aia care face tot ce îi zici tu să facă, doar ca să o lași să fie prietena ta în continuare și să o prezinți ca prietena ta celorlalți prieteni ai tăi, care-ți sunt cu adevărat prieteni.

– De ce mai lucrezi, mama?

Motivul oscila între ele nesigur, dar Cornelia a decis să mai dea cu piciorul, ba chiar un șut fix în cur ocaziei de a fi sinceră cu Ștefi, care pentru o secundă a văzut strălucind trist, un ciob de adevăr în privirea ei.

– Ca să nu stau degeaba, a pufnit ea în răs, copilăros, cum făcea adesea.

– Dar de ce lucrezi la oamenii ăștia?

– Lucrez de atâția ani aici. Ca și cum faptul că lucrez de mult era un argument suficient de puternic încât să nu plece în altă parte sau să nu mai muncească deloc. A fost primul meu loc de muncă și nu m-ar deranja să fie și ultimul. Cu un simț exacerbant al datoriei, mama e un cavalier din vechile timpuri rostește pe un ton grav, jucat. *Sunt a doua mea familie.*

Ei pe dracu!

O scotea din minți când spunea asta. I se părea că e pur și simplu nesimțită, o *neobrăzată*, da, ăsta e cuvântul, așa cum simplifica ea totul, cum compara soarele cu luna, un câine cu o pisică și

tot felul de alte lucruri între ele care au doar o chestie mărunță în comun și o sumedenie de multe altele care le diferențiază.

Și o mai spunea și cu un zâmbet tâmp, de parcă în orice secundă urma să o bufnească plânsul și să zică *ahah, ce te-am păcălit*, dar nu, ea chiar vorbea serios, mica nenorocită chiar vorbea serios când spunea că oamenii ăia, plini de bani, cărora le ieșeau bani din cur când trăgeau o bășină, oamenii ăia care o chemau să le spele, să le gătească, să le calce și orice altceva le mai trecea prin cap, oamenii ăia sunt o a doua familie.

Și prima care era?

Știa că dacă ar fi stat acasă, totuși, dacă nu ar mai fi plecat la muncă în fiecare zi dis-de-diminează, întorcându-se, invariabil, la orice oră din zi termina ce avea de făcut, putea să stea și până la asfințit acolo, ce știa ea, nu-i păsa de mine și de nevoile mele, dacă ar fi stat acasă, pe capul ei, s-ar fi atârnat de gâtul ei ca lanțul de gâtul câinelui. Nu mai avea să scape de gura ei mare, *taca taka* la orice făcea ea, mai lipită de ea decât propria-i umbră. Mă făcuse să fiu o ființă meschină și paranoică nerăbdătoare să-și vadă viitorul și totodată teribil de înfricoșată de cum se prefigura.

Dacă ăia,ăștia de aici, sunt a doua familie eu a câta sunt?

Pot să jur că am simțit un oscior subțire de pește în plăcintă asta. A scuipat ultima îmbucătură în palmă și a lăsat-o să cadă, într-unul din ghivecele gigant, de lângă scara care ducea spre etaj.

Toată bogăția asta îmi provoacă *scârbă*.

Când i-a spus Cornelia că au chemat-o și pe ea la petrecere, a râs o săptămână de ea și de entuziasmul cu care se proba cu rochiile ei de bumbac inexpressiv, care cădeau până în pământ, fără cute, fără volane, fără broderii sau chiar fără formă. Își potriveau părul când pe o parte, când pe alta, adunându-l pe tot, doi pumni micuți de păr, într-o parte a capului, făcându-l să atârne, invariabil, ridicol, caraghios.

Apoi Cornelia i-a aruncat o glumă, o pastilă, o momeală, o rămă amețită în cârlig.

– Știi că băiatul lor mare nu are prietenă? E cu doi ani mai mare decât tine. Și e frumos de pici.

– Și ce?

– Eiii... vrei să-ți și desenez acum? râdea ea zgomotos, plesnindu-și coapsele costelive.

Și de ce nu ar merge și ea la petrecere, dacă-i pe-așa, de ce nu ar cunoaște și ea un băiat frumos și bogat? Ea ce-are?

Și iat-o, mai ușor de neglijat decât ghiveciul cu compost sontan de plăcintă de dovleac și anșoa, pe jumătate mestecată și pe de-a-ntregul scuipată.

Ce Dumnezeuului o fi fost în capul meu? îmi răsuna în cap, obsesiv, întrebarea asta, când ar fi trebuit poate să mă întreb ce face mama sau măcar unde e băiatul cu care m-a momit să vin aici, într-un fel ascuns și jucat, de parcă ar fi fost ideea mea și nu a ei.

Îmi venea să scuip, doar așa de nervi, în ghiveciul de care deja îmi bătușem jos, în bolul cu supa cremă de brânză sau pe pantofii lucioși ai gazdei, cu vârful împletit și călcâiul gol.

Dar n-am făcut-o. În schimb am profitat de banalitatea întregii mele prezențe care mă învăluia ca o aură de invizibilitate și am urcat scările. Vedeam fără să fiu văzută, era destinul meu să fiu invizibilă.

Erau patru camere, cu ușile larg deschise. A cincea cameră avea ușa închisă și o siluetă de băiețel care își ține puța, desenată pe mijloc, în partea de sus, cum au toaletele de la restaurant, ce absurd, de parcă nu știi în propria ta casă unde trebuie să intri să te piși. În fine.

Ușile astea deschise mă enervau îngrozitor. Cu ușile deschise, sfidător, ei înșiși se voiau a fi cărți deschise, ușor de citit. Și atitudinile le erau deschise și mai mult ca sigur și mințile și dacă era nevoie, poate și picioarele. Ușile erau deschise de parcă oamenii ăștia nu aveau nimic de ascuns. Ce fățarnicie teribilă!

Am intrat în prima cameră. Pereții erau pictați de mână, cu tot felul de personaje din desenele animate. O lampă în formă de ghiocel își întindea petalele până în tavan. Un pat cu tăblie din fier, albă, cu arabescuri complicate, trona în mijlocul camerei, ce idee tâmpită, ca și cum copiii nu sunt deja suficient de împiedicați, le mai pui și patul în mijlocul camerei, să-i provoci să-și rupă gâtul sau măcar o mână, preferabil aia dreaptă, ca să nu uite. O masă de lemn, joasă era plină de carioci, culori și foi colorate, une-